

MAGYAR ÁLLATORVOSOK LAPJA

Hungarian Veterinary Journal
Vol. 148. No. 1. – Budapest, January 2026
Established by Prof. B. Nádaskay, 1878

Leishmania amastigoták macrophagok cytoplasmájában
(DR. SZILASI ANNA felvétele)

LÓ

Ló állkapocsszöglet-törésének rögzítése
I-es típusú fixateur externaként alkalmazott
szögstabil lemezzel

KISÁLLAT

Bőrleishmaniosis kutyában

TAKARMÁNYOZÁSTAN

Az omega-3-zsírsavkiegészítés élettani
és klinikai hatásai lovakban

PRAXISMENEDZSMENT

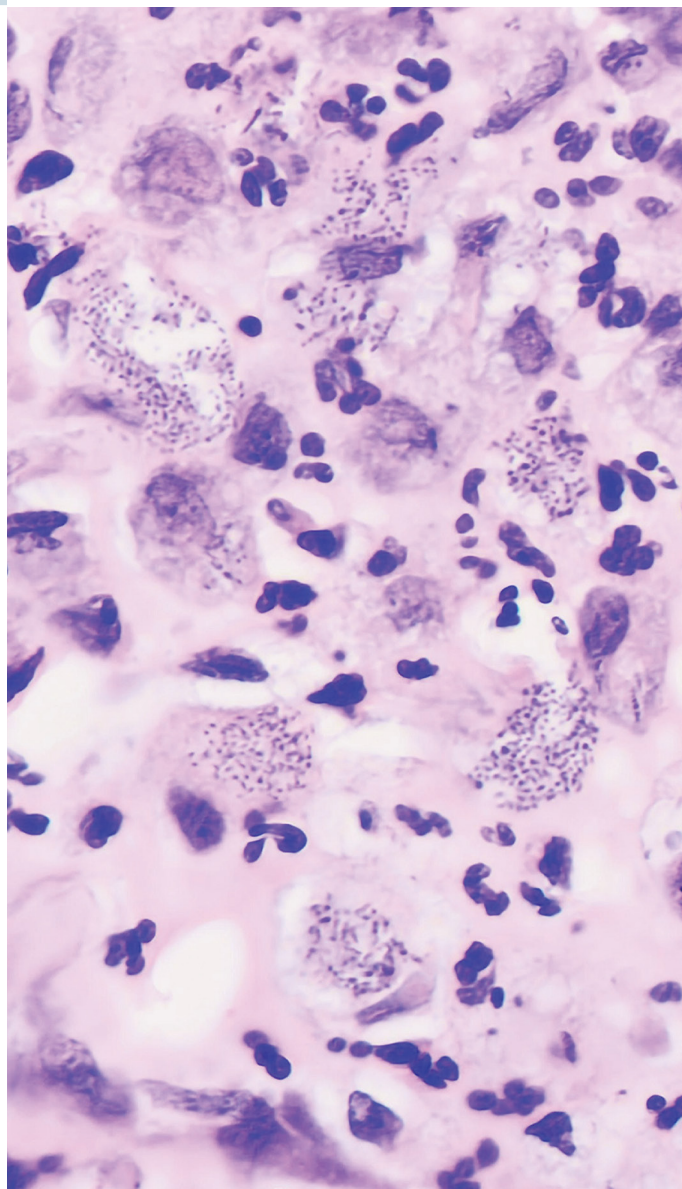
Kisállateledel és -felszerelésbolttal
rendelkező állatorvosi rendelők
jövedelmezőségének összehasonlító
elemzése Magyarországon

EGZOTIKUS ÁLLAT

Hibás tartásból eredő vedlési zavar
és következményes végtaglefűződés
vörösfülű ékszerteknősben (*Trachemys
scripta elegans*, Wied 1838)

AKADÉMIAI BESZÁMOLÓK

Állathigiénia, állattenyésztés, genetika,
takarmányozástan

LÓ / EQUINE

3. Németh A., Németh G., Pál Zs., Bódai E., Tóth P.: Ló állkapocsszöglet-törésének rögzítése I-es típusú fixateur externaként alkalmazott szögstabil lemezzel
Esetismertetés

A. Németh, G. Németh, Zs. Pál, E. Bódai, P. Tóth: Fracture Fixation of the Equine Angulus Mandibulae with a Locking Compression Plate as a type I external fixator
Case Report

KISÁLLAT / SMALL ANIMALS

13. Tóth Zs. T., Vizi Zs., Márialigeti M., Vida K., Falus F., Tarpataki N.: Bőrleishmaniosis kutyaiban – esetismertetés és irodalmi áttekintés

Zs. T. Tóth, Zs. Vizi, M. Márialigeti, K. Vida, F. Falus, N. Tarpataki: Cutaneous leishmaniosis in a dog – case report and literature review

TAKARMÁNYOZÁSTAN / ANIMAL NUTRITION

29. Dénesi D., Jerzsele Á., Deák E., Wagenhoffer Zs., Korbacska-Kutasi O.: Az omega-3-zsírsavkiegészítés élettani és klinikai hatásai lovokban
Szakirodalmi áttekintés

D. Dénesi, O. Korbacska-Kutasi, Á. Jerzsele, E. Deák, Zs. Wagenhoffer: Physiological and clinical effects of omega-3 fatty acid supplementation in horses
Literature review

PRAXISMENEDZSMENT /

PRACTICE MANAGEMENT

45. Vitéz-Móré T., Máté M., Ózsvári L.: Kisállateledel és -felszerelésbolttal rendelkező állatorvosi rendelők jövedelmezőségének összehasonlító elemzése Magyarországon

T. Vitéz-Móré, M. Máté, L. Ózsvári: A comparative analysis of the profitability of veterinary practices with integrated pet shops in Hungary

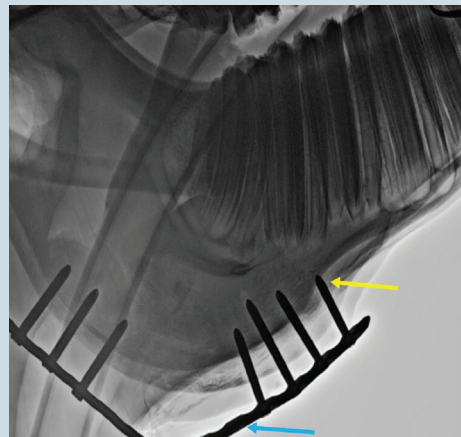
EGZOTIKUS ÁLLAT / EXOTIC ANIMALS

55. Gál J., Zsizsák Á., Hoitsy M., Sándor B., Nógrádi A. L.: Hibás tartásból eredő vedlési zavar és következményes végtaglefűződés vörösfülű ékszerteknősben (*Trachemys scripta elegans*, Wied 1838)

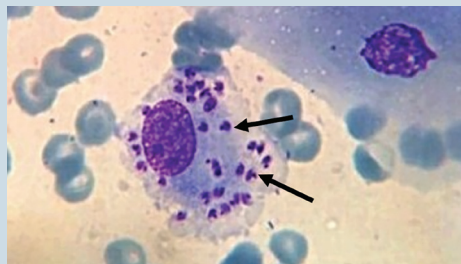
J. Gál, Á. Zsizsák, M. Hoitsy, B. Sándor, A. L. Nógrádi: Dysecdysis and consequential limb strangulation due to improper housing in a red-eared slider (*Trachemys scripta elegans*, Wied 1838)

AKADÉMIAI BESZÁMOLÓK

62. Állathigiénia, állattenyésztés, genetika, takarmányozástan

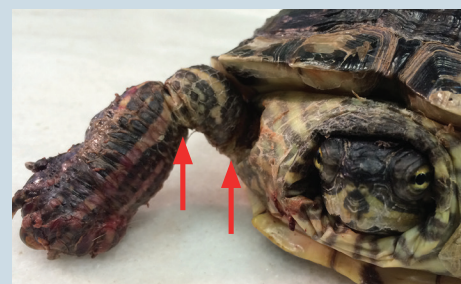
10. Állkapocstörés lóban

23. Leishmania amastigoták macrophag cytoplasmájában

30. Omega-3 zsírsavak felhasználási területe

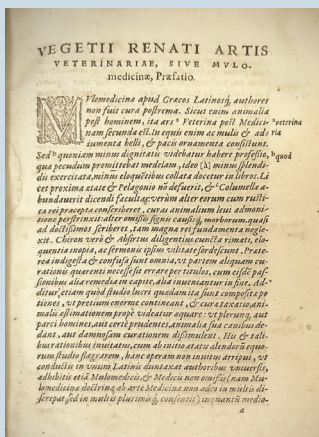
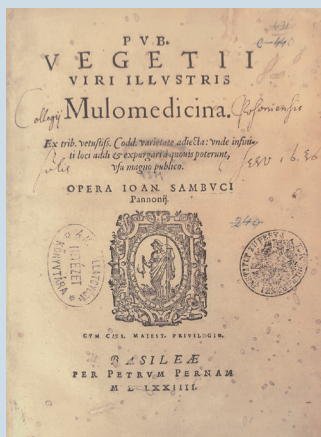

57. Végtaglefűződés vörösfülű ékszerteknősben

A folyóiratot indexeli és referálja/The journal is indexed and abstracted by: CAB Abstracts (CABI), Science Citation Index Expanded, Zoological Record, BIOSIS previews (Thomson Reuters), Scopus (Elsevier).
Tartalom/Contents: Current Contents – Agriculture, Biology & Environmental Sciences (Thomson Reuters)

Ingyenes mutatószám kérésre a főszerkesztőtől/Free sample copies are available from the editor-in-chief: H-1078 Budapest, István utca 2, Hungary
Megrendelhető a fenti címen a szerkesztőségtől/
Subscription orders to the Editorial Office (address above)

*** Internet address
(English contents pages, subscription price etc.)
<https://univet.hu/hu/egyetem/allatorvosok-lapja/>

Az első állatorvosi hungarika: a Mulomedicina

A címben szereplő könyv szerzője VEGETIUS, aki a 4. század vége felé élt. Két írása maradt fenn az utókor számára. Ezek egyike a Mulomedicina, amelynek első három könyve az általános állatorvoslással, az utolsó rész pedig az öszvérek, lovak gyógyítását, valamint a szarvasmarhákat tárgyalja.

VEGETIUS művének megírásával az állatorvoslás hanyatlása ellen kívánt tenni. Az állatorvoslás jelentőségét abban látta, hogy az állatjárványok és az állatok gyógyítása közvetlenül az emberek javát szolgálja. Könyvében nem csupán saját tapasztalatait írta le, hanem összegezte az általa ismert szerzők műveiben megtalálható állatorvosi ismereteket, így munkája az ókori állatorvosi ismeretek összefoglalójának tekinthető.

A szerző művét tudósoknak és állattenyésztőknek egyaránt ajánlotta, vagyis nem csak elméleti összefoglaló, hanem a gyakorlati kézikönyvként is szolgált. A könyv megmaradt példányai sokáig lappangtak, de fennmaradtak az évszázadok alatt. Közülük az egyik legjelentősebb az 1537-ben Kölnben felfedezett változat.

„Az állatorvostan nagy jelentősége már az ókorban elismertetett [...] PUBLIUS VEGETIUS RENATUS (ars veterinaria s. mulomedicina) szakirataik már előrehaladott állatgyógytani ismeretekről tanúskodnak.” olvashatjuk az Orvosi Hetilap egyik tárcájában, LENGYEL ENDRÉTŐL (1867).

VEGETIUS művéből a könyvtár nyomtatott példánnyal rendelkezik, amely egy, az évszázadok során fennmaradt kézirat alapján készült. Az intézményben őrzött kötet ZSÁMBOKI JÁNOS nevéhez fűződik és 1574-ben jelent meg Bázelen. A mű kritikai kiadásnak tekinthető, mivel ZSÁMBOKI a megjelenése idején hozzáférhető források és ismeretek alapján kiegészítette. A kiadás a későbbiekben Európa-szerte ismert és használt szakkönyvvé vált. Jelentős mérföldkőnek számít, mivel megalapozta a babonáktól és varázslatoktól mentes, tudományos szemléletű állatorvosi gondolkodást. ZSÁMBOKI JÁNOS személye révén a kötet az első állatorvosi hungarika.

TOLNAY SÁNDOR PROFESSZOR, egyetemünk alapítója már a kezdetektől kiemelt figyelmet fordított arra, hogy a hazai állatorvosképzés megindulásához megfelelő szakirodalmi háttér álljon rendelkezésre. Ennek érdekében az alapítástól kezdve, olykor az egyetem könyvtárával és a fenntartóval is szembemenve, rendszeresen szerzett be könyveket az állatorvosi tanszék számára.

TOLNAY halálát követően, 1818. május 27-én készült el az állatorvosi intézet könyvtáráról felvett leltár. A jegyzék három csoportban összesen 91 kötetet sorol fel, köztük VEGETIUS Mulomedicina című művét is. A leltár alapján megállapítható, hogy bár a könyvet eredetileg az Egyetemi Könyvtár részére vásárolták, fizikailag ekkorra már az állatorvosi intézetben volt, ahol napjainkban is van.

A könyvtárban megtalálható kötet az 1980-as években a MAGYARY-KOSSA szakmatörténeti könyvgyűjteménybe került. A példány kolligátum, vagyis két művet tartalmaz egybekötve. A kötet első része VEGETIUS Mulomedicina című munkája, amelyet ERASTUS De occultis pharmacorum című írása követ.

Dr. Winkler Bea

FŐSZERKESZTŐ / EDITOR-IN-CHIEF

Dr. BALKÁ Gyula

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG / EDITORIAL BOARD

Dr. Abonyi Tamás
Dr. Balka Gyula (elnök), Dr. Bándy Pál
Dr. Bíró Ferenc, Dr. Bodó Gábor
Dr. Búza László, Dr. Dunay Miklós Pál
Dr. Farkas Róbert, Dr. Fekete Sándor György
Dr. Fodor László, Dr. Gál János
Dr. Gálfi Péter, Dr. Gönczi Gábor
Dr. Jakab Csaba, Dr. Jerzsele Ákos
Dr. Korzenszky Emőd, Dr. Laczay Péter
Dr. Magyar Tibor, Dr. Manczur Ferenc
Dr. Molnár Viktor, Dr. Nagy Béla
Dr. Nemes Imre, Dr. Németh Tibor
Dr. Ózsvári László, †Dr. Sályi Gábor
Dr. Seregi János, Dr. Solti László
Dr. Sótonyi Péter, Dr. Szieberth István
Dr. Tóth Balázs, †Dr. Tuboly Tamás
Dr. Varga János, †Dr. Vetési Ferenc
Dr. Visnyei László, Dr. Vörös Károly

SZERKESZTŐSÉGI TITKÁR

Tóth Zsuzsanna

SZERKESZTŐSÉG / EDITORIAL OFFICE

H-1078 Budapest, István u. 2. Hungary
Levélcím: 1400 Budapest 7. Pf. 2.
Telefon/fax: (36-1) 341-3023
Internet: <https://univet.hu/hu/egyetem/allatorvosok-lapja/>
E-mail: mal@univet.hu

KIADÓ / PUBLISHER

Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.
H-1223 Budapest, Park u. 2.
Telefon: (36-1) 362-8130
Telefax: (36-1) 362-8104
Internet: www.agrarlapok.hu
E-mail: info@agrarlapok.hu
Felelős kiadó: Füredi Kornél ügyvezető

HIRDETÉSEK FELVÉTELE

Telefon: (36-1) 362-8130
E-mail: info@agrarlapok.hu

Minden jog fenntartva. A lapból értesítéseket átvenni csak a Magyar Állatorvosok Lapjára való hivatkozással lehet. A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.

LAPTERV

made by zwoelf – www.zwoelf.hu

TERVEZŐSZERKESZTŐ

Kiszarosi Réka

NYOMDAI KIVITELEZÉS:

Vektor Nyomda

INDEX: 25531
HU ISSN 0025-004X (Nyomtatott)
HU 3003-9924 ISSN (Online)

A KIADÁST TÁMOGATJA (SPONSORED BY)

Agrárminisztérium
MTA Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottsága

LAPTULAJDONOS

AGRÁRMINISZTERIUM

KIADÓ

Fracture Fixation of
the Equine Angulus
Mandibulae
with a Locking
Compression Plate as a
type I external fixator

Case Report

A. Németh^{1*}
G. Németh²
Zs. Pál³
E. Bóдай³
P. Tóth³

1. Dr. Németh Anita e.v.
H-9142 Rábapataka,
Külső Imre u. 62/B

2. Ambivet Plus Kft.,
Sopron

3. Állatorvostudományi Egyetem
Lógyógyászati Tanszék és Klinika,
Üllő

*e-mail: loerokkelazallatokert@gmail.com

Ló állkapocsszöglet-törésének rögzítése I-es típusú fixateur externaként alkalmazott szögstabil lemezzel Esetismertetés

Németh Anita^{1*}, Németh Gergely², Pál Zsófia³, Bóдай Emese³, Tóth Péter³

ÖSSZEFOGLALÁS

Lovak esetében gyakoriak a traumás fejsérülések, különösen az állkapocstörések, amelyek kezelésére konzervatív és sebészi eljárások ismertek. A szerzők közleményükben egy négyéves kanca állkapocsszögletét (*angulus mandibulae*) érintő, egyoldali, nyílt, nem diszlokált romtörésének rögzítését mutatják be LCP (locking compression plate) fixateur externaként történő alkalmazásával. A technika lehetővé tette a törés stabil rögzítését minimális lágyszöveti traumával egy nehezen hozzáférhető területen. Sikeres operációt követően az állat szövődménymentesen, jó funkcionális és kozmetikai eredménnyel gyógyult.

SUMMARY

Background: Traumatic head injuries, including jaw fractures resulting from kicks, falls, or collisions, are prevalent in horses. Skittish behaviour of horses, along with their tendency to make sudden head movements, contribute to the high-frequency of such injuries. Several surgical techniques are available to treat mandibular fractures, including intraoral wiring, screw fixation, external fixation, and plate osteosynthesis. The prognosis for recovery is generally favorable due to an abundant blood supply to the head.

Objectives: To describe the use of a locking compression plate (LCP) and locking head screws (LHS) as an external fixateur for the treatment of a comminuted mandibular fracture in a horse, and report associated complications and outcome.

Materials and Methods: A four-year-old mare was presented for treatment of a suspected mandibular fracture. At the time of presentation, the horse was unable to chew or swallow its food. Physical examination findings were consistent with skin damage and soft tissue swelling around the right angle of the mandible. Digital radiography and CT confirmed the presence of a comminuted, non-displaced fracture of the right mandibular angle that was open but stable on palpation. The fracture was stabilized with an LCP and LHS applied as an external fixateur.

Results and Discussion: At the time of implant removal, 16 weeks postoperatively, ongoing healing of the fracture with mineralized callus formation was apparent on radiography.

In summary, a locking compression plate used in combination with locking head screws as an external fixator presents a viable approach for the treatment of mandibular fractures, especially in cases when the fracture is open and/or infected.

**Cutaneous
leishmaniosis in a dog
– case report and
literature review**

Zs. T. Tóth^{1*}

Zs. Vizi¹

M. Márialigeti²

K. Vida³

F. Falus¹

N. Tarpataki¹

Bőrleishmaniosis kutyában – esetismertetés és irodalmi áttekintés

**Tóth Zsombor Tamás^{1*}, Vizi Zsuzsanna¹, Márialigeti Márton², Vida Kata³,
Falus Fruzsina¹, Tarpataki Noémi¹**

1. Állatorvostudományi Egyetem,
Belgyógyászati Tanszék és Klinika,
H-1078 Budapest, István utca. 2.

2. Állatorvostudományi Egyetem,
Kórleletani és Onkológiai Tanszék,
Budapest

3. Állatorvostudományi
Egyetem, hallgató

*e-mail: Toth.Zsombor.Tamas@
univet.hu

ÖSSZEFOGLALÁS

A szerzők egy bőrtüneteket mutató, *Leishmania*-fertőzött kutya esetét ismertetik, valamint átfogó képet nyújtanak a Magyarországon is egyre gyakrabban azonosított protozoonozisról. A Törökországból származó, 4 éves keverék kan kutya hónapok óta progrediáló bőrtünetek miatt érkezett az Állatorvostudományi Egyetem Kisállatklinikájára 2024. januárjában. A kutya gyenge kondíciójú, sorvadt izomzatú, lázas volt, a fejen és a lábvégeken hámló és pörkös bőrtüneteket mutatott. A leishmaniosis gyanúját a szerológiai és a citológiai vizsgálat is megerősítette. Jelen tanulmány írásának időpontjában a kutya gyógykezelés mellett tünetmentes.

SUMMARY

Background: Leishmaniosis is a globally significant vector-borne parasitic disease of dogs and human population, with clinical manifestations ranging from subclinical infections to life-threatening systemic conditions. Transmitted by sand flies of the *Phlebotomus* genus, the disease is present in close to 100 countries and poses a growing public health challenge due to climate change, human mobility and changed dog-keeping practices. Historically confined to Mediterranean regions in Europe, its geographic range is expanding northward, with non-endemic areas now reporting cases.

Objectives: This case report describes a canine cutaneous leishmaniosis presentation at the Small Animal Clinic of the University of Veterinary Medicine in Budapest. The patient, a 4-year-old male mixed-breed dog from Turkey, exhibited progressive skin lesions accompanied by fever and lymphadenopathy.

Materials and methods: Following comprehensive physical and diagnostic evaluations, we identified exfoliative dermatitis affecting the pinnae, dorsal surfaces of the paws, and lateral aspects of the ankles. Cytological analysis of the submandibular and popliteal lymph nodes, combined with serological tests, confirmed the presence of a *Leishmania* infection. The dog was treated with allopurinol and underwent a dietary modification. Since the diagnosis and initiation of treatment, the dog has remained symptom-free.

Results and discussion: The first autochthonous case of canine leishmaniosis (CanL) in Hungary was reported in 2007 in Tolna County, where 30% of dogs in a kennel were infected with *Leishmania infantum*, despite no sand flies (*Phlebotomus* spp.) being captured in the area. The case we present underscores the potential for increased incidence of leishmaniosis in Hungary due to the importation of dogs from endemic areas. This trend suggests that veterinarians should be vigilant for signs of the disease in dogs brought into the country from regions where leishmaniosis is prevalent.

KISÁLLAT

Physiological
and clinical effects
of omega-3 fatty acid
supplementation in
horses

Literature review

D. Dénesi^{1*}

Á. Jerzsele²

E. Deák³

Zs. Wagenhoffer¹

O. Korbacska-Kutasi¹

1. Állatorvostudományi Egyetem,
Takarmányozástani és Klinikai
Dietetikai Tanszék,
H-1078 Budapest, István u. 2.

2. Állatorvostudományi Egyetem,
Gyógyszertani és Méregtani
Tanszék, Budapest

3. Ganz Transelektro Közlekedési
Berendezéseket Gyártó Korlátolt
Felelősségű Társaság, Budapest

*e-mail: denesi.dalma@gmail.com

TAKARMÁNYOZÁSTAN

Az omega-3-zsírsavkiegészítés élettani és klinikai hatásai lovakban Szakirodalmi áttekintés

Dénesi Dalma^{1*}, Jerzsele Ákos², Deák Edit³, Wagenhoffer Zsombor¹,
Korbacska-Kutasi Orsolya¹

ÖSSZEFOGLALÁS

Az utóbbi években kiemelt figyelmet kapott az omega-3 zsírsavak szerepe a lovak takarmányozásában és egészségmegőrzésében. Bár az omega-3 és omega-6 zsírsavak hatásait már széles körben vizsgálták, a lovak betegségeinek táplálóanyag- és vitaminhiánnyal összefüggő háttere még mindig nem kap kellő figyelmet. A szerzők célja, hogy átfogó áttekintést nyújtsanak az omega-3 zsírsavak lovakra gyakorolt élettani és klinikai hatásairól, valamint bemutassák a zsírsav-kiegészítés alkalmazásának lehetőségeit és kihívásait.

SUMMARY

Among polyunsaturated fatty acids (PUFAs), certain compounds classified as essential fatty acids (EFAs) are crucial for the nutrition of all mammals, including horses. While the positive effects of various oil and fat supplements are well-documented, there is increasing interest in the specific roles that different fatty acids (FAs) play in equine health and performance. The use of feed supplements is becoming more widespread among horse owners, making it important to clarify their significance. PUFAs include two main types: omega-6 ($\Omega 6$) and omega-3 ($\Omega 3$) fatty acids. Omega-6 fatty acids, such as linoleic acid (LA) and arachidonic acid (ARA), are precursors to several biologically active eicosanoids, including prostaglandins (PG), leukotrienes (LT), and thromboxanes (TX), which play significant roles in immune responses, inflammatory processes, and blood clotting. Omega-3 fatty acids, mainly alpha-linolenic acid (ALA), are converted into eicosapentaenoic acid (EPA) and docosahexaenoic acid (DHA). Horses have limited ability to convert ALA from plant oils and fresh grass into EPA and DHA, due to the low activity of the enzyme responsible for this conversion. This process is influenced by various dietary factors, particularly the $\Omega 6:\Omega 3$ ratio, as both fatty acids compete for the same enzyme. An increased $\Omega 6:\Omega 3$ ratio may negatively impact inflammatory processes and overall health, as $\Omega 6$ fatty acids promote the synthesis of eicosanoids that may cause inflammation and other issues. In humans, $\Omega 3$ PUFAs have been shown to have immunomodulatory, anti-inflammatory, and healing properties. Omega-3 fatty acids, such as ALA, EPA, and DHA, reduce inflammatory responses and have beneficial effects on conditions like metabolic syndrome, glucose utilization, and insulin sensitivity in horses. They also play a role in alleviating symptoms of recurrent airway obstruction (RAO) and inflammatory respiratory diseases. Omega-3s reduce oxidative stress and support muscle regeneration, which is essential in various muscle disorders. They improve coat condition and quality, while also alleviating skin problems. Additionally, they have beneficial effects on the nervous system and digestive issues caused by stress, and are important for improving reproduction and fertility. This summary aims to emphasize the critical role of nutrition in managing various diseases in horses, highlighting the importance of selecting appropriate feed and supplements to optimize equine health and recovery, ensuring the maximum effectiveness of treatments and the long-term well-being of the animal.

A comparative analysis
of the profitability of
veterinary practices with
integrated pet shops
in Hungary

T. Vitéz-Móré¹
M. Máté²
L. Ózsvári^{2*}

1. AlphaVet Zrt.,
H-1194 Budapest,
Hofherr Albert utca 42.

2. Állatorvostudományi
Egyetem, Törvényszéki
Állatorvostani és
Gazdaságtudományi Tanszék,
Budapest

*e-mail: ozsvari.laszlo@univet.hu

Kisállateledel és -felszerelésbolttal rendelkező állatorvosi rendelők jövedelmezőségének összehasonlító elemzése Magyarországon

Vitéz-Móré Tamás¹, Máté Marietta², Ózsvári László^{2*}

ÖSSZEFOGLALÁS

A szerzők bemutatják hazai állatorvosi rendelők főbb pénzügyi mutatóinak és saját kisállateledel és -felszerelésbolt (továbbiakban: pet shop) üzemeltetésének összehasonlító elemzését 100 db állatorvosi praxis 2023. évi hivatalos üzleti adatai alapján. A pet shopot nem üzemeltető rendelőket összehasonlítva a pet shoppal rendelkező praxisokkal az átlagos éves árbevétel 64,3 millió Ft vs. 206,3 millió Ft, az átlagos adózott eredmény pedig 5,5 millió Ft vs. 34,4 millió Ft, továbbá az árbevételarányos adózott eredmény (return of sales, ROS) 8,6% vs. 16,7% volt, vagyis a pet shopot (üzletet, ill. webshopot és ennek B2B2C modelljét) üzemeltető rendelők fő pénzügyi mutatói kedvezőbbek voltak.

SUMMARY

Background: Veterinary practices are increasingly seeking additional revenue streams to improve profitability. Operating complementary businesses such as online and offline pet shops has emerged as a strategic approach to increase client engagement and overall financial performance.

Objectives: The objective of this study is to examine the profitability differences among veterinary clinics based on the integration of a pet shop service.

Materials and Methods: Key official business data for 2023 from 100 Hungarian small animal veterinary practices were analysed. The sample included practices with and without pet shops (54 vs. 46), geographically covering all counties, including Budapest. Descriptive statistical analyses (mean, median, minimum, maximum) were conducted, focusing on revenue, profit and profit margin, i.e. return on sales (ROS, %).

Results and Discussion: Practices operating pet shops demonstrated notably greater annual revenue (HUF 64.3 million vs. HUF 206.3 million), net profit (HUF 5.5 million vs. HUF 34.4 million), and profitability, with a return on sales of 16.7% compared to 8.6% for those without such services. Offline pet shops facilitated client acquisition and enhanced personal interactions, while online stores broadened geographical reach and enabled data-driven marketing strategies. The increasingly popular B2B2C model can significantly reduce inventory and logistical costs, while increasing customer engagement, particularly when combining online and offline channels. Overall, Hungarian veterinary practices with integrating pet shop services showed greater average ROS by at least 8 percentage points.

PRAXISMENEDZSMENT

Dysecdysis and
consequential limb
strangulation due
to improper housing
in a red-eared slider
(*Trachemys scripta elegans*,
Wied 1838)

J. Gál
Á. Zisizs
M. Hoitsy
B. Sándor
A. L. Nógrádi*

Állatorvostudományi Egyetem,
Egzotikusállat-, Vad-,
Hal-, és Méhegészségügyi Tanszék,
H-1078 Budapest, István utca. 2.

*e-mail: nogradi.anna@univet.hu

Hibás tartásból eredő vedlési zavar és következményes végtaglefűződés vörösfülű ékszerteknősben (*Trachemys scripta elegans*, Wied 1838)

Gál János, Zisizs Árisz, Hoitsy Márton, Sándor Balázs,
Nógrádi Anna Linda*

ÖSSZEFOGLALÁS

A szerzők közleményükben egy 9 éves, 850 gramm tömegű, nőtény vörösfülű ékszerteknős (*Trachemys scripta elegans*) jobb mellső végtagján, a könyökízületnél, ill. a karcsont középső harmadában kialakult lefűződésről számolnak be. Az állat lábán több helyen visszamaradt, beszáradt és gyűrűszerűen lefűződést okozó hámrétegek miatt passzív, pangásos bővérűség alakult ki, amely részleges csontfelszívódást okozott. Az ékszerteknőst a tulajdonos szabadon, a szobában tartotta, száraz körülmények között. A végtag megmaradásának rossz kórjöslata miatt az érintett végtagot amputálni kellett, amelynek műtéti körülményei is leírásra kerülnek. A seb szövődménymentesen gyógyult.

SUMMARY

Background: Ecdysis is physiological in reptiles if humidity, temperature and other factors are satisfactory for the needs of the species. Red-eared sliders (*Trachemys scripta elegans*) spend excessive time in water and need that humidity to shed their skin. Their old, dead skin is shed in pieces. Dysecdysis is an abnormal process, which usually occurs due to improper husbandry or secondary reasons. **Objectives:** The authors present a case of a red-eared slider, demonstrating a prime example of how insufficient housing conditions can cause very serious and irreversible conditions in reptiles.

Materials and methods: A 9-year-old female red-eared slider was presented to the clinic due to a swollen right front limb. Dried skin was seen in rings around the elbow and the middle third of the humerus. This skin tied off the circulation at the distal part of the limb causing excessive swelling. The owner kept the animal in a dry environment, roaming free in the apartment with another turtle and gave them a short bath every morning. As a part of the clinical investigation, physical examination and blood draw were conducted, and radiography was undertaken.

Results and discussion: Radiographs showed osteolysis in the humerus where the rings of dried skin were seen upon physical examination. The ring-like strictures caused compression and a passive congestion. anaemia. Due to the condition of the leg and the partial bone absorption the authors opted for amputation of the front right limb. During necropsy, the cut surface of the amputated limb showed a red discoloration between the subcutaneous connective tissue and the muscle layers. Histopathological examination showed signs of venous congestion, which was caused by the strangulation of the limb. The surgical wound healed without any complications.

Állathigiénia, állattenyésztés, genetika, takarmányozástan

A szekció ülését 2025. január 20-án kora délután tartotta KÖNYVES LÁSZLÓ egyetemi docens vezetésével. Az idei évben a szerzők hét előadást jelentettek be.

HARMAT LEVENTE, NAGY JÁNOS, SOMOSKŐI BENCE, ALPÁR ALÁN, FEKETE SÁNDOR GYÖRGY és GÁSPÁRDY ANDRÁS a vérplazma melatoninkoncentrációjának ritmikusságát és vemhességi stádiumhoz kapcsolódó alakulását határozta meg 15 magyar parlagi szármárkancában a bőszénfai törzstenyészetben. A cirkannuális ritmus tekintetében szignifikánsan ($p < 0,001$) a legkisebb éjféli melatoninérték (27,7 pg/ml) a nyári napfordulóra esett. A cirkadián változások esetében szignifikánsan a legerősebb melatonintermelés (45,2 pg/ml) a téli napforduló éjszakáján figyeltek meg. A vérplazma melatoninkoncentrációja (kb. 38 pg/ml) nem változott a vemhesség előrehaladtával. A kapott eredmények bővítik a melatoninkoncentráció alakulásáról korábban összegyűjtött kevés ismeretet és hozzájárulnak a szármárkanca szaporodási folyamatainak jobb megismeréséhez.

A kutatás az Állatorvostudományi Egyetem stratégiai kutatási alapja pályázat (1300000647) támogatásával valósult meg.

JÓZSA CSILLA, RÁBAI ILDIKÓ, GRÜNVALD PETRA, TURBÓK JANKA és VÉGVÁRI DOROTTYA kis- és nagykerődzőknél alkalmazott fragmentanalízis-vizsgálatokról számolt be. A NÉBIH Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság, Állatgenetikai Laboratóriuma (Kaposvár) napjainkban kizárólag DNS-alapú származásellenőrzést végez mikroszatellitek (1–4 bázispár hosszúságú ismétlődések) meghatározásával. A DNS alapú származásellenőrzés vizsgálatok lényege, hogy egy diploid szervezet két homológ kromoszómagarnitúrával rendelkezik, ezért egy lókuszon két mikroszatellit-allélt hordoz: egyiket az anyától, a másikat az apától. Amennyiben az utód mikroszatellit-hossza az adott lókuszon a szülőként megjelölt anyában és apában fellelhető, akkor ezzel a vizsgálattal a szülői származás „nem zárható ki”, azaz a származása igazolt az adott szülőpártól. Magyarországon jelenleg ez az egyetlen Nemzetközi Állatgenetikai Társaság (ISAG) tagsággal rendelkező laboratórium, amelyik nemzetközileg elfogadott eredmények kibocsátására jogosult mindegyik fajban. Az állategészségügyben tapasztalható mintahamisítások esetében is eredményesen használható ez a módszer, amivel az élelmiszerlánc-biztonság tisztaságát felügyelik.